

Határon túli követelésbehajtás (1.): hogyan találjuk meg a leghatékonyabb eszközt?

Az Európa Unión belüli élénk kereskedelem óhatatlanul számos kifizetetlen számlát, vitatott, vagy akár nem vitatott követélést is eredményez. A Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője kétrészes írásában azt a kérdést járja körül, hogy ilyenkor mi a teendő, melyik bírósághoz forduljon a hitelező, melyek a leghatékonyabb eszközök arra, hogy követeléseiket a hitelezők eredményesen behajtsák?

Dr. Bayer Andrea kifejtette: manapság sok esetben az Európa Unión belüli határokon átnyúló ügyekben, tehát olyan esetekben, amikor legalább az egyik fél az eljáró bíróság székhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezik állandó lakóhellyel/székhellyel, vagy szokásos tartózkodási hellyel, a hitelezők választhatnak különféle európai eljárások vagy az adott saját nemzeti eljárások közül.

A határon túli adósságbehajtást lehetővé tevő számos uniós eszköz közé tartozik például a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat, az úgynevezett európai fizetési meghagyásos eljárás, vagy az úgynevezett kis értékű követelések európai eljárás.

Ráadásul a közeljövőben még bővül a kör: 2017 januárjában, a tagállamközi követelésbehajtás megkönnyítése érdekében az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés eljárása lép hatályba, amely az adós más tagállamokban lévő bankszámlái azonnali zárolását teszi majd lehetővé.

Brüsszel I. rendelet

A Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője rámutatott: az adott ügyben eljáró bíróság joghatósága megállapításának egyik jogalapja az úgynevezett „Brüsszel I.” rendelet (a Tanács 44/2001/EK rendelete). A rendelet szerint bármely tagállamban hozott bírósági határozatot, például azt, amelyben az adós tartozását megállapították, külön eljárás nélkül, automatikusan el kell ismerni a másik tagállamban

„Határozat” alatt egyébként valamely tagállam bírósága által hozott bármely határozat értendő, elnevezésére való tekintet nélkül, beleértve az ítéletet, a végzést, a fizetési meghagyást vagy a végrehajtási intézkedést is.

A „külön eljárás nélkül” azt jelenti, hogy a külföldi határozat érdemben semmilyen körülmények között sem vizsgálható felül. Az illetékes tagállami bíróság - bármely érdekelt fél kérelmére - tisztán formai ellenőrzését követően, a más országban hozott határozat végrehajthatóságát megállapító nyilatkozatot bocsát ki.

Dr. Bayer Andrea megjegyezte, hogy 2015. január 10-én a fent idézett „Brüsszel I.” rendelet helyébe ennek a rendeletnek az átdolgozása lépett, amely kizárólag a 2015. január 10. napján vagy azt követően indított eljárásokra alkalmazandó. A 2015. január 10. előtt indított eljárásokra továbbra is a 44/2001/EK rendelet alkalmazandó.

Az átdolgozás a követelésbehajtással kapcsolatosan illetve az azzal kapcsolatos joghatósági kérdésekben lényeges változást nem tartalmaz, ugyanakkor előkészíti az Unió számára a terepet egy

olyan egyezmény jóváhagyásához, amely a joghatósági megállapodásokra vonatkozóan az Európai Unión kívüli helyzetekre is alkalmazható lesz.

Amennyiben egy, az adós által nem vitatott követelésről van szó, az adós által nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat alkalmazható, amely létrehozását egy külön uniós rendelet szabályozza, az Európai Parlament és a Tanács 805/2004/EK rendelete a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról.

Az európai végrehajtható okirat olyan tanúsítvány, amely alapján a nem vitatott követelésekre vonatkozó határozatokat, bírósági egyezségeket és közokiratokat közbenső eljárás nélkül is elismerik, és automatikusan végrehajtják a többi tagállamban. A rendelet Dánia kivételével valamennyi tagállamra alkalmazandó.

Mikor kell egy követelést nem vitatottnak tekinteni?

Egy követelést akkor kell nem vitatottnak tekinteni, ha annak fennállását az adós a bírósági eljárás során vagy közokiratban kifejezett elismeréssel elfogadta; vagy a bírósági eljárás során a követeléssel szemben nem emelt kifogást.

Továbbá, egy követelést akkor kell nem vitatottnak tekinteni, miután a bírósági eljárás során korábban a követeléssel szemben kifogást emelt, nem jelent meg a bírósági tárgyaláson. Ezen esetek bármelyikében kibocsátható az európai végrehajtható okirat, amelynek végrehajtási eljárására annak a tagállamnak a joga alkalmazandó, ahol a határozat végrehajtását kérik.

Magyarországon például az európai végrehajtható okiratként hitelesített külföldi határozat alapján az adós lakóhelye, székhelye - ezek hiányában az adós végrehajtás alá vonható vagyontárgyának helye, külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, illetve közvetlen kereskedelmi képviselése esetén a fióktelep, illetőleg a képviselő helye – szerint illetékes bíróság állít ki végrehajtási lapot.